

Moderne importord i språka i Norden

Titel:	Færøysk	
Forfatter:	Bente Selback	
Kilde:	Moderne importord i språka i Norden III. Fire dagar i nordiske aviser. Ei jamføring av påverknaden i ordforrådet i sju språksamfunn., 2007, s. 37-48	
URL:	http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/min/issue/archive	

© Novus AS 2007

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

3. Færøysk

Bente Selback
Bergen

3.1. Materiale

Det færøyske materialet har eit omfang på litt over 180 000 løpeord fordelte på tolv avisnummer frå tre ulike aviser. Færøysk er det språket med flest ekserperte avisnummer. Men dei færøyske avisene er relativt små. Omfanget av materialet er difor likevel det minste i undersøkinga. Det får konsekvensar for tolkinga av resultatata. I nokre tilfelle vert undergruppene på dei ulike variablane for små til at me kan seia noko sikkert om resultatata. Det kjem me nærare attende til seinare.

Av dei tolv avisnummera som er undersøkte, er det seks frå 1975 og seks frå 2000. Avisene som er med, er *Dimmalætting*, *Norðlýsið* og *Sosialurin*. *Sosialurin* og *Dimmalætting* er hovudstadsaviser og nasjonale aviser, medan *Norðlýsið* er ei regionalavis. Alle avisene er først og fremst abonnementsaviser. *Dimmalætting*, som kjem ut i Tórshavn, er den dominerande avisa på Færøyanane. *Sosialurin* kjem også ut der og er nest størst. Begge er dagsaviser. *Norðlýsið* er ei lokalavis som kjem ut i Klaksvík kvar 14. dag.

Dei undersøkte nummera er:

Dimmalætting, 3.4.75

Dimmalætting, 6.9.75

Dimmalætting, 6.4.00

Dimmalætting, 9.9.00

Norðlýsið, 5.4.75

Norðlýsið, 12.9.75

Norðlýsið, 7.4.00

Norðlýsið, 8.9.00

Sosialurin, 9.4.75

Sosialurin, 6.9.75

Sosialurin, 6.4.00

Sosialurin, 9.9.00

Dimmalætting

3.2. Frekvensen av moderne importord

Me tek til med å sjå på det samla talet på importord i avisene.

Tabell 3.1: Moderne importord i dei færøyske avisene

<i>Språk</i>	<i>Talet på førekomstar av importord</i>	<i>Talet på importerte leksem</i>	<i>Totalt tal på løpeord</i>	<i>Førekomstar av importord per 10 000 ord</i>
Færøysk	825	338	184 081	45

Tabell 3.1 viser at me til saman fann 825 førekomstar av moderne importord i dei færøyske avisene. Dei representerer 338 ulike leksem. Eit leksem kan vera brukt mange gonger og i ulike bøyingsformer. *Babylift* er til dømes brukt to gonger i det færøyske materialet:

- 1) "Hvít leðurlook *babylift*" (*Dimmalætting*, 9.9.00)
- 2) "Vælhildin barnavognur við *babylift*" (*Sosialurin*, 9.9.00)

Ordet er talt opp to gonger under førekomstane. Begge førekomstane representerer det same leksemet (*babylift*). Altså er det berre talt opp éin gong under leksema. Tala som vert presenterte i den vidare handsaminga av resultatata, gjeld førekomstane og ikkje leksema, dersom ikkje anna vert presisert.

Dersom me ser talet på førekomstar av moderne importord i høve til det totale talet på løpeord i avisene, ser me at av 10 000 ord vil 45 vera moderne importord. 0,45 % av løpeorda er altså importerte etter krigen. Det er eit lågt tal samanlikna med fleire av dei andre språka me har undersøkt. Til dømes er det tilsvarande talet i dansk 0,84 % og i sverigesvensk 1,09 %. Det viser at ein i færøysk har vore meir restriktiv i bruken av importord enn i mange andre språk i Norden. Det færøyske materialet har likevel fleire moderne importord enn det islandske. I islandsk har me berre funne 0,17 % importord. Skilnaden mellom språka har delvis samanheng med at avismaterialet varierer frå land til land mellom anna med omsyn til kor mykje annonsetekst det inneheld. Det er difor naudsynt å dela materialet meir opp for å få til ei betre samanlikning.

For alle importorda er det registrert kva ordklasse dei høyrer til i. Tabell 3.2 viser fordelinga på ordklassane. Det store fleirtalet av dei moderne importorda er substantiv. Dei utgjer sirka 95 % av førekomstane. Den nest største gruppa er adjektiv med 3 %. Tala for leksema er ganske like, men me ser eit par små skilnader. Til dømes er prosenten for substantiva litt lågare, medan prosenten for adjektiva er litt høgare. Det viser at kvart substantiv i snitt vert brukt litt oftare enn kvart adjektiv. Det færøyske materialet viser den same tendensen som dei andre undersøkte språka. I alle mottakarspråka er substantiva den største gruppa med rundt 90 % av alle importorda. Adjektiva er den nest største gruppa, verba den tredje største.

Tabell 3.2: Moderne importord i færøysk etter ordklasse

<i>Ordklasse</i>	<i>% førekomst</i>	<i>% leksem</i>
Substantiv	94,7	92,9
Adjektiv	3,3	4,7
Adverb	1,5	1,2
Verb	0,6	1,2
Til saman	100,1	100,0

3.3. Eksportørspråk

I færøysk er det ikkje teke med eventuelle importord frå dansk, norsk eller svensk. Importorda frå andre språk fordeler seg slik tabell 3.3 viser:

Tabell 3.3: Moderne importord i færøysk etter eksportørspråk

<i>Eksportørspråk</i>	<i>% førekomst</i>	<i>% leksem</i>
Engelsk	88,7	86,7
Internasjonalismar	7,3	8,3
Andre	1,2	2,1
Tysk	1,0	1,2
Japansk	1,0	0,6
Fransk	0,8	1,2
Til saman	100,0	100,1

Ikkje overraskande kjem det store fleirtalet av moderne importord frå engelsk. Nesten 89 % av dei registrerte førekomstane har engelsk opphav. Orda er henta frå mange ulike emneområde. Det viser at den engelskspråklege verda har spelt ei svært viktig rolle i høve til det færøyske samfunnet i tida etter 1945. Den engelske dominansen går att i alle undersøkte mottakerspråk. Til dømes er 88 % av dei danske og 91 % av dei norske importorda frå engelsk. I islandsk er talet noko lågare med vel 70 %.

Utanom dei engelske orda finn me ei ganske stor gruppe med internasjonalsmar (7 %). Internasjonalsmane er ord som har sitt opphav i gresk eller latin, og som er spreidde i mange språk. Døme frå det færøyske materialet er *autistur*, *bulimi* og *cholesterol*.

Me kan dessutan sjå at medan den engelske delen av importorda går litt ned om me ser på leksema, går internasjonalsmane litt opp. Det viser at kvart av dei internasjonale leksema i snitt har litt færre førekomst enn dei engelske. Dei importerte engelske leksema er altså i gjennomsnitt vanlegare i bruk.

3.4. Sjanger

I seksjon 3.2. såg me på den samla mengda av moderne importord i det færøyske materialet. Men importorda er ikkje jamt fordelte i avisene. Nokre tekstar inneheld mange fleire importord enn andre. Det er difor interessant å prøva å dela tekstane opp til dømes etter om det er snakk om redaksjonell tekst eller annonsetekst.

Tabell 3.4: Moderne importord i færøysk etter teksttype

<i>Teksttype</i>	<i>Talet på førekomstar av importord</i>	<i>Talet på importerte leksem</i>	<i>Totalt tal på løpeord</i>	<i>Førekomstar av importord per 10 000 ord</i>
Annonsetekst	564	213	55 066	102
Redaksjonell tekst	261	147	129 015	20
Alle	825	*1	184 081	45

Teksttypen er, som tabell 3.4 viser, svært avgjerande for kor mange importord me kan venta å finna i ein avistekst. I annonseteksten er det 102 importord per 10 000 ord, medan det i den redaksjonelle teksten berre er 21. Annonseteksten inneheld altså fem gonger så mange importord. Det er ein svært stor skilnad. Òg i dei andre undersøkte mottakarspråka er det stor skilnad på dei to teksttypane.

Kva kan så forklara den store skilnaden? Føremålet med annonsane er oftast å selja eit eller anna produkt. Det er viktig å presentera produktet for eventuelle kjøparar, og det skal gjerast på liten plass. Det er berre det viktigaste som er med, noko som kan gje eit preg av opprømsing til dømes av tekniske spesifikasjonar. Importorda kan då koma tettare enn i andre tekstar.

Ei anna årsak til at me finn mange importord i annonsane, kan vera at annonsørane ønskjer å vekka spesielle assosiasjonar eller trekkja til seg merksemda til spesielle kjøpargrupper. Det kan dei prøva å oppnå gjennom bruk av ord frå framandspråk, gjerne engelsk.

Ein annan skilnad mellom dei to teksttypane er at den redaksjonelle teksten stort sett er skriven av journalistane i avisa. Færøyske avisredaksjonar følgjer i stor grad den tradisjonelle puristiske politikken når det gjeld skriftmålet, og difor freistar journalistane i større grad enn annonsørane å finna alternative uttrykksmåtar i staden for å importera nye ord.

Det er ikkje berre mellom redaksjonell tekst og annonsetekst me finn

TELDA 350 mhz, AMD, KG-Z, 64
Ram, 7 GB harddisk, 56,6 modem,
17" skerm, 40 x cd rom.

(Annonse i *Sosialurin* 9.9.2000)

¹ Tala på importerte leksem er rekna ut i dei to teksttypane kvar for seg. På grunn av at somme av leksema er dei same i dei to oppteljingane, kan det vera misvisande å slå dei to tala saman. Talet for all teksten samla står i tabell 3.1.

skilnader i mengda av moderne importord. Slike skilnader kan me òg finna om me deler dei to teksttypane vidare inn etter sjanger.

Tabell 3.5: Moderne importord i færøysk etter sjanger

Tal i kursiv: tekstgrunlaget < 10 000 ord.²

<i>Sjanger</i>	<i>Talet på forekomstar av importord</i>	<i>Talet på importerte leksem</i>	<i>Totalt tal på løpeord</i>	<i>Forekomstar av importord per 10 000 ord</i>
Tekstannonse	102	67	7 343	139
Annonse i annonsedel	462	180	47 723	97
Leiar, kronikk, kommentar	68	39	14 956	46
Notis	60	35	21 171	28
Nyhendeartikkel	94	52	50 152	19
Omtale	8	8	4 330	19
Reportasje	16	15	9 301	17
Melding	4	4	2 319	17
Petit	4	3	2 697	15
Intervju	3	3	4 538	7
Lesarbrev	3	2	11 434	3
Temastoff	1	1	8 117	1
Alle	825	*	184 081	45

Tabell 3.5 viser at det er dei to annonsesjangrane som inneheld flest importord. I tekstannonsane, altså dei annonsane som står på sider i avisa som òg inneheld redaksjonelt stoff, er heile 1,4 % av orda importord. I annonsedelen av avisa er det tilsvarande talet på om lag 1 %.

Ingen av dei redaksjonelle tekstane er i nærleiken av å ha så høg importord-frekvens. Leiarar, kronikkar og kommentarar kjem nærast med 0,5 % importord. Det er tekstar som gjerne har eit etter måten ”avansert” språk. Tekstane er gjerne skrivne av nokon som er ekspertar på, eller som i alle fall har god kjennskap til, emnet for teksten. Det vert brukt mange fagtermar, og dei er ofte ein del av ein internasjonal terminologi. I desse tekstane er det til dømes brukt ord som *business-to-business*, *digitalisering*, *globalisering* og *infrastruktur*. Me kan leggja merke til at dei færøyske resultatata skil seg her markert frå dei islandske (jf. seksjon 2.4.), noko som kan koma av ulik tradisjon for purisme i fagorda.

Me legg elles merke til at nokre av dei vanlegaste avissjangrane har eit lågt tal på importord, og det er lite variasjon mellom dei. Nyhendeartiklar, omtalar, reportasjar og meldingar har alle mellom 0,17 % og 0,19 % importord. Store delar av den

² Kursiverte tal viser til at tekstgrunlaget for kategorien er på under 10 000 løpeord, dvs. at det verkelege talet på forekomstar er justert opp i frekvensutrekninga i siste kolonnen.

redaksjonelle teksten i dei færøyske avisene ber altså lite preg av importord i ordtilfanget.

Den sjangeren som her har færrest importord i høve til tekstmengda, er temareportasjeane. Det vil seia ulike tema-, dokumentar- og bakgrunnstekstar. Det er overraskande at desse tekstane har så lågt tal på importord. Sjangeren er vanlegvis kjenneteikna av ei subjektiv tilnærming og eit språk prega av fleire litterære verke-middel og meir eksperimentering enn mange andre teksttypar i avisene. Me skulle difor venta at terskelen for å nytta importord i denne sjangeren skulle vera etter måten låg. Men det ser ikkje ut til å vera tilfellet her.

Ein annan sjanger som inneheld lite importord, er lesarbreva. Det kan altså sjå ut til at lesarane er meir puristiske som skribentar enn journalistane i avisa. Oppfatningar om at ein bør vera varsam ved bruk av importord, ser ut til å prega dei som skribentar. Ei anna forklaring kan vera at dei emna lesarane tek opp, ikkje er emne der det er kome inn mange importord etter 1945. Det varierer, som me skal sjå, ganske mykje frå emne til emne.

3.5. Emne

Problemstilling 3 (sjå kapittel 1) handlar om korleis mengda av importord varierer med kva som er emnet for teksten. I tabell 3.6 er importorda i den redaksjonelle teksten delte inn etter emne.

Tabell 3.6: Moderne importord i færøysk etter emne i redaksjonell tekst

Tal i kursiv: tekstgrunnlaget < 10 000 ord.

<i>Emne</i>	<i>Talet på forekomstar av importord</i>	<i>Talet på importerte leksem</i>	<i>Totalt tal på løpeord</i>	<i>Førekomstar av importord per 10 000 ord</i>
Populærvitskap, forbrukar og helse	72	41	7 772	93
Underhaldning	25	21	3 953	63
Økonomi	43	14	10 681	40
Fritid	13	5	3 571	36
Innariks	9	9	3 806	24
Lokal	33	15	19 137	17
Utariks	18	14	13 229	14
Politikk	25	18	28 303	9
Kultur	12	11	15 343	8
Personalialia	4	3	6 143	7
Sport	7	7	16 854	4
Kriminalitet	0	0	223	0
Alle	261	*	129 015	20

I det færøyske materialet er det funne svært lite stoff som handlar om kriminalitet. Me ser difor vekk frå denne gruppa. Det er klart flest moderne importord i populærvitskap, forbrukar- og helsestoffet. På dette emneområdet er 0,9 % av løpeorda importerte. Når me finn så mange importord på akkurat dette feltet, kan det ha med det å gjera at det i desse tekstane vert brukt mykje fagspråk. Mange av dei orda me har funne her, er henta frå artiklar som omtaler ulike elektroniske produkt. Døme på ord frå desse tekstane er *business-to-business*, *downloading*, *frame*, *home banking* og *layout*.

Elles viser tabellen at det er relativt mange importord i tekstar der emnet er underhaldning (0,6 %). Ein stor del av underhaldningsstoffet gjeld musikk, filmar og TV-program som er produserte i engelskspråklege land. Det gjer det mogleg å forstå kvifor det finst ein del importord på akkurat det området. Døme frå desse tekstane er *country*, *gospelónleikar*, *krimi*, *kult-teikniroð* og *non-stop*.

Det emnet som har færast importord i det færøyske materialet, er sport. Her er berre 4 av 10 000 ord moderne importord. Det kan vera overraskande at dette emnet har så lite importord. Når ein les artiklar på sportssidene i avisene, får ein lett inntrykk av at her finst det ein del slike ord. Men mange av dei, til dømes fotballterminologien, er frå perioden før 1945. Det vil seia at dei ikkje er tekne med i denne undersøkinga.

Tabell 3.7 viser korleis fordelinga av importord er innafør ulike emne i annonsetekstane.

Tabell 3.7: Moderne importord i færøysk etter emne i annonsetekst

Tal i kursiv: tekstgrunnlaget < 10 000 ord.

<i>Annonseemne</i>	<i>Talet på forekomstar av importord</i>	<i>Talet på importerte leksem</i>	<i>Totalt tal på løpeord</i>	<i>Forekomstar av importord per 10 000 ord</i>
Teknikk	173	78	2 570	<i>673</i>
Underhaldning	95	19	6 168	<i>154</i>
Bil og båt	68	37	6 546	<i>104</i>
Mote	7	5	826	<i>85</i>
Daglegvarer	10	7	1 208	<i>83</i>
Stillingar	88	43	12 061	73
Fritid	19	11	3 163	<i>60</i>
Andre	71	32	13 844	51
Bygg	33	18	8 553	<i>39</i>
Kontakt	0	0	127	<i>0</i>
Alle	564	*	55 066	102

Talet på importord er jamt over mykje høgare i annonsetekstane enn i dei redaksjonelle tekstane. Det gjeld innafør dei fleste emneområda. I annonsetekstane er det særleg eitt emneområde som skil seg ut med svært mange importord. Det er annonsane for ulike tekniske produkt som til dømes fjernsyn, komfyrar, PC-ar og mobiltelefonar. Her er så mykje som 6,7 % av løpeorda moderne importord. Det er eit svært høgt tal samanlikna med det ein elles finn i det færøyske materialet. Teknikk

er eit felt der det heile tida kjem nyvinningar. Med dei tekniske nyvinningane kjem òg stadig nye ord. Produkta er ein del av ein internasjonal marknad, og dei aller fleste orda har sitt opphav i engelsk. Dei tekniske spesifikasjonane er ein viktig del av annonsane. I det færøyske annonsematerialet er til dømes desse orda brukte: *boot-chip*, *diskeman*, *joypad*, *keyboard*, *subwoofaari* og *voice modem*. Teknikk ser ut til å vera det emneområdet der færøysk importerer flest nye ord.

Alle dei andre annonseemna har langt færre importord. Dei emneområda der me finn færrest importord, er byggannonsar (0,4 %) og gruppa av andre (0,5 %). I gruppa av andre er dei annonsane plasserte som ikkje høver innafør dei emneområda som er lista opp ovafor. Mange av desse annonsane er annonsar i samband med giftarmål, fødslar, jubileum og liknande, eller det er annonsar som inneheld informasjon til lesarane til dømes om kva tid lækjarkontoret er ope. Mange av desse annonsane har ikkje primært som føremål å selja ei vare, men meir å gje naudsynte opplysningar om daglegdage hendingar. Trongen til å appellera ved å bruka importord er ikkje så stor. Ein relativt stor del av annonseteksten i dei færøyske avisene hamnar i denne gruppa. Det er med på å trekkja ned det gjennomsnittlege talet på importord i annonseteksten.

3.6. Utvikling over tid

Ei anna av problemstillingane dreidde seg om korleis omfanget av moderne importord har utvikla seg i etterkrigstida. Me har brukt aviser frå to årstal, 1975 og 2000. I granskinga har me avgjort om eit importord er kome inn i språket før eller etter 1945, men me har ikkje undersøkt om det kom inn før eller etter 1975. Me har difor berre høve til å samanlikna perioden 1945–1975 med perioden 1945–2000.

Tabell 3.8: Moderne importord i færøysk etter årstal

År	Talet på førekomstar av importord	Talet på importerte leksem	Totalt tal på løpeord	Førekomstar av importord per 10 000 ord
2000	726	288	116 074	63
1975	99	58	68 007	15
Alle	825	*	184 081	45

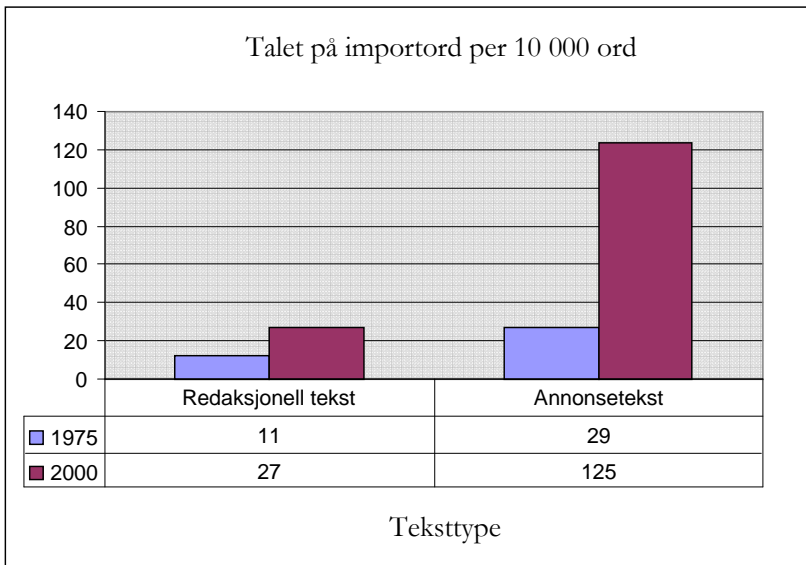
Mengda av moderne importord har auka frå 1975 til 2000 (sjå tabell 3.8). Det er nokså sjølvsagt. Om prosenten skulle gått ned, måtte det vore slik at det nesten ikkje kom inn nye ord etter 1975, og at ein del av dei orda som kom inn mellom 1945 og 1975, gjekk ut av bruk. Det er derimot interessant å sjå på kor stor auken er frå 1975 til 2000. I 1975-avisene er frekvensen av importord på 15 per 10 000 ord. I år 2000 er han på 63 per 10 000 ord. Det vil seia at mengda av importord er meir enn firedobla i denne perioden.

Auken er ikkje like stor på alle område. Diagram 3.9 viser utviklinga innafør annonsetekst og redaksjonell tekst. Diagrammet viser at det i 1975 var noko fleire

importord i annonsetekst (29 per 10 000 ord) enn i redaksjonell tekst (11 per 10 000 ord). I 2000 var denne skilnaden vorten mykje større. Då var det 27 importord per 10 000 ord i den redaksjonelle teksten og 125 i annonseteksten. Det vil seia at det var mellom fire og fem gonger så mange moderne importord i annonsetekst som i redaksjonell tekst.

Omfanget av importord har altså auka i begge teksttypane, men langt ifrå like mykje. Det er særleg annonsørane sin praksis som har endra seg i tida frå 1975 til 2000; i denne siste perioden møter me oftare tekstar i denne stilen med mange tekniske ord: ”PANASONIC GD 90 silvurlitt vibrator, 100 tímar battarí, innbyggt modem, 2x20 sek. memo” (*Dimmalætting* 9.9.2000).

Diagram 3.9: Moderne importord i færøysk etter årstal og teksttype

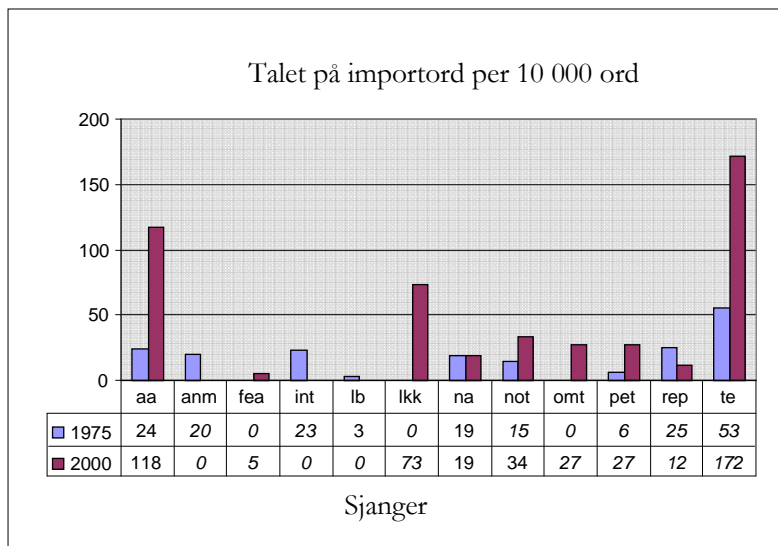
Dersom me deler teksttypane vidare inn etter sjanger, kan me sjå meir detaljert på kva tekstar som har hatt størst endring i mengda av importord (sjå diagram 3.10). Begge dei to annonsesjangrane, annonse i annonsedelen og annonse i tekstdelen, har hatt ein svært stor auke i talet på importord frå 1975 til 2000. For begge åra er det flest importord i tekstannonsane. Den prosentvise auken har likevel vore størst i annonsedelen. Medan talet på importord i tekstannonsane er tredobla, er det i annonsedelen nesten fem gonger så stort i 2000-avisene som i 1975-avisene.

Við einum skannara ella einum talgildismyndatóli eru móguleikar at leggja myndir inn á telduna og viðgera tær.

(*Sosialurin* 6.4.2000)

Diagram 3.10: Moderne importord i færøysk fordelte på årstal og sjanger

Forkortingar: aa = annonse i annonsedelen, anm = melding, fea = tema, int = intervju, lb = lesarbrev, lkk = leiar, kronikk, kommentar, na = nyhendeartikkel, not = notis, omt = omtale, pet = petit, rep = reportasje, te = annonse i tekstdelen. Tal i kursiv: tekstgrunnet < 10 000 ord.

I dei redaksjonelle sjangrane er mønsteret i endringane meir uklart. I temaartiklar, leiarar, kronikkar og kommentarar, notisar, omtalar og petitar er det ein auke i talet på importord. I nyhendeartiklane er talet uendra. Det ligg på 0,2 % begge åra. I meldingane, intervju, lesarbrev og reportasjane er det faktisk ein reduksjon i talet på importord. I reportasjane er mengda av importord i 2000 berre halvparten av det me finn i 1975. Dette er to sjangrar som er mykje brukte i avisene.

Ved sida av sjanger kan det vera interessant å sjå nærare på korleis utviklinga har vore på ulike emneområde. Diagram 3.11 viser utviklinga innafør den redaksjonelle

Sølufólkið fær til arbeiðis at røkja verandi kundaskara okkara og menna catering- og provianteringsdeildina.

(Dimmalætting 9.9.2000)

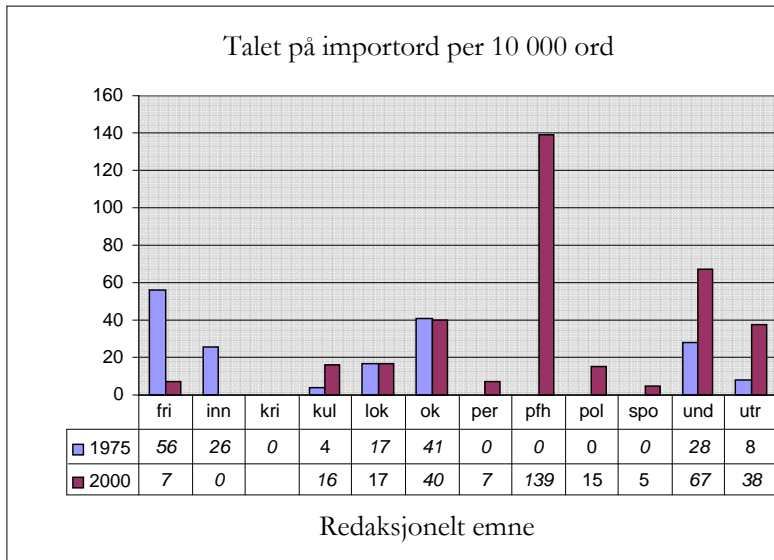
teksten. Emnet kriminalitet er ikkje representert i materialet frå 2000. Me ser difor vekk ifrå det her. Det manglande materialet er markert med ei tom rute i tabellen. Ein del stader står det ein null i tabellen. Det tyder at dette er emne-

område som er representerte i materialet, men at dei ikkje inneheld importord.

På dei fleste emneområda er talet på importord auka frå 1975 til 2000. Det gjeld kultur, personalia, populærvitskap, forbrukar og helse, politikk, sport, underhaldning og utariks. Den største auken finst på stoffområdet populærvitskap, forbrukar og helse. I 1975-avisene var det ikkje brukt eit einaste importord på dette feltet. I 2000 er 1,4 % av orda i desse tekstane moderne importord. Det er eit høgt tal jamført med alle andre stoffområde.

Diagram 3.11: Moderne importord i færøysk fordelte på årstal og redaksjonelt emne

Forkortingar: fri = fritid, inn = innariks, kri = kriminalitet, kul = kultur, lok = lokal, ok = økonomi, per = personalia, pfh = populærvitskap, forbrukar og helse, pol = politikk, spo = sport, und = underholdning, utr = utariks. Tal i kursiv: tekstgrunnlaget < 10 000 ord.

På andre emneområde i den redaksjonelle teksten er talet på importord gått ned. Den største reduksjonen ser me i dei tekstane som handlar om fritid. Her har talet gått ned frå 56 importord per 10 000 ord i 1975 til 7 i 2000. Òg innariks- og økonomistoffet viser ein reduksjon i importordbruken. Det er uråd no å gje noka forklaring på desse utviklingane. Somme av desse tekstkategoriane har dessutan lite tekstgrunnlag.

Generelt må det seiast at det vert brukt lite moderne importord i dei fleste

H. S. R. - BARNABINGO

verður í Kappróðrarneystinum í Streyrniesi 9. apríl kl. 16. Øll eru vælkommin. H. S. R.

(*Dimmalætting* 4.6.2000)

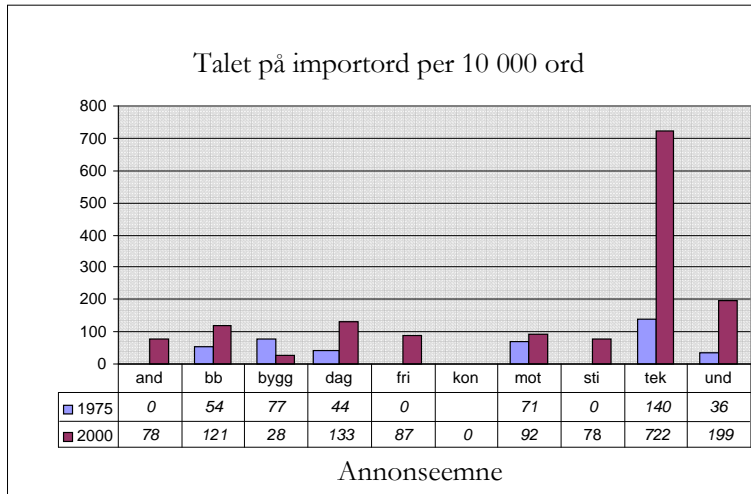
sjangrar og på dei fleste emneområde i den redaksjonelle teksten for begge åra, i alle fall om ein samanliknar med tala for annonseteksten (sjå diagram 3.12).

Kategorien kontaktannonsar er ikkje representert i materialet frå 1975. Me ser difor vekk frå dei her. Med unnatak av byggannonsane har talet på importord

auka på alle dei andre emneområda. Det er ein stor auke i daglegvareannonsane, men desse tala er usikre fordi denne kategorien er dårleg representert i materialet. Elles er det ein stor auke av importord på felta teknikk (frå 1,4 til 7,2 %) og underholdning (frå 0,4 til 2,0 %). Her er importorda meir enn femdobla. Det er altså særleg på desse områda det har kome inn mange nye ord i færøysk.

Diagram 3.12: Moderne importord i færøysk fordelte etter årstal og annonseemne

Forkortingar: and = andre, bb = bil og båt, bygg = bygg og eigedom, dag = daglegvarer, fri = fritid, kon = kontakt, mot = mote, sti = stillingar, tek = teknikk, und = underhaldning. Tal i kursiv: tekstgrunnlaget < 10 000 ord.

3.7. Oppsummering

Færøysk er eit av dei språka i undersøkinga der det er brukt færrest importord. Av dei importorda som er registrerte, er det store fleirtalet substantiv, og nesten alle kjem frå engelsk. Annonsane har nesten tre gonger så mange importord som den redaksjonelle teksten. I dei fleste av dei vanlege redaksjonelle sjangrane er det lite importord. I annonseteksten er det teknikkannonsane som har høgast importord-frekvens. Talet på importord er meir enn dobla frå 1975 til 2000. Auken har vore størst i annonsetekstane.